

Szociális és Munkaügyi Minisztérium

SZABÁLYOZÁSI KONCEPCIÓ
az „Út a munkához” program megvalósítására

Budapest, 2008. szeptember

1. Az „Út a munkához” program célja

Az „Út a munkához” program **fő célja** a rendszeres szociális segélyen lévő, tartósan munka nélküliek munkára ösztönzése és foglalkoztathatóságának javítása. Ezen kettős cél megvalósítása komplex megközelítést és egymásra épülő foglalkoztatás-, illetőleg szociálpolitikai intézkedések sorozatának bevezetését követeli meg.

Az intézkedések **vezérlő elve**, hogy a célcsoport tagjai közül a munkára képesek a jövőben munkát végezzenek, amely munkavégzésért – segély helyett – munkabért kapnak.

A jelenleg mintegy 200 ezer fős népesség egy része – kb. fele – életkorából, egészségi állapotából, sajátos egyéni élethelyzetéből következően nem tud munkát vállalni. Ők a jövőben továbbra is rendszeres szociális segélyre lesznek jogosultak, amelynek fejében együtt kell működniük a családsegítő központtal.

A többiek kötelezően az állami foglalkoztatási szolgálattal tartják a kapcsolatot, amellyel továbbra is álláskeresési megállapodást kötnek. Ennek elemeit (pl. közfoglalkoztatásban, képzésben való részvétel) kötelező jelleggel be kell tartaniuk. Amennyiben a szolgálat sem foglalkoztatást, sem képzést nem tud átmenetileg nyújtani, és az önkormányzat sem biztosít közfoglalkoztatást, úgy számukra az önkormányzat a nyugdíjminimum összegével megegyező mértékű, újonnan bevezetendő ellátást, ún. közfoglalkoztatási támogatást folyósít.

A munkára képes, a célcsoport zömét képező alacsony iskolai végzettségű személyek esetében a közfoglalkoztatásban, képzésben való részvétel – az ellátottak „aktivizálásával”, munkavégzési készségük és képességük erősítésével, fenntartásával – a nyílt munkaerőpiac felé vezető út első lépcsőjét jelentheti. Ehhez a közfoglalkoztatási lehetőségek jelentős bővítése szükséges, amelyhez azonban költségvetési többletforrás nem áll rendelkezésre.

A program ezt úgy kívánja áthidalni, hogy a közcélú foglalkoztatási kereten felül a segélykeret egy részét is közcélú foglalkoztatásra csoportosítja át, úgy, hogy a Munkaerőpiaci Alap finanszírozza a járulékköltségeket.

A közfoglalkoztatásban való részvételi lehetőségek bővítése mellett az eddigieknél lényegesen hangsúlyosabb szerepet kap a célcsoport egyes, jól körülhatárolható alcsoportjainak képzése. A 35 év alatti, általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők számára (kb. 7-8 ezer fő) a segély folyósításának feltételévé válik a tanulás. A szakképzetlenek pedig a munkaerőpiac által igényelt szakmákra való felkészítést nyújtó tanfolyamokon vehetnek részt.

Azok esetében, akik az előírt foglalkoztatási kötelezettségeiket, vagy egyéb, az álláskeresési megállapodásban kötelezően megjelölt elemet nem teljesítik, a támogatás megszüntetésére kerül sor.

A program végrehajtását segíti majd az önkormányzatok és az állami foglalkoztatási szolgálat között kialakított egységes adatbázis.

A programot egyfelől az alacsony iskolai végzettségűek versenyszférájában történő foglalkoztatását elősegítő, keresletnövelő intézkedések (pl. Régiós Start-kártya), másfelől

a hazai, illetve európai uniós forrásokból megvalósuló intézkedések (pl. szociális szövetkezetek támogatása, a helyi gazdaságfejlesztést segítő mikrohitel-programok, TÁMOP-programok, stb.) teszik teljessé.

Az intézkedések **főbb hatásai** a következők:

- jelentősen lecsökken az aktív korú segélyezettek száma (kb. évi 80-100 ezer fővel), ezért
- csökkennek a társadalmi feszültségek
- markánsan kettévál a szociális segélyesek, ill. a foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak tábora,
- a regisztrált álláskereső a jövőben valóban a munkára kész és képes népességből kerülnek ki,
- tisztul az önkormányzatok, a családsegítők és az állami foglalkoztatási szolgálat közötti feladatmegosztás és átláthatóbbá válik a kapcsolatrendszer,
- a munkaerőpiaci támogatások, programok célzottabb felhasználásával csökken a tartósan munka nélküliek száma és növekszik a felhasználás hatékonysága,
- a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben élők relatív foglalkoztatási pozíciója javul.

Az intézkedések egy része a hatályos törvényi szabályozás módosítását igényli. A következőkben ezek részletes ismertetésére kerül sor.

2. Az „Út a munkához” program tartalma (a rendszeres szociális segélyezés feltételrendszerének átalakítása, a közcélú munkavégzés szabályai)

2.1 Érintett személyi kör

Az átalakítás fő iránya, hogy a jelenleg rendszeres szociális segélyt igénybevevő, de munkára képes személyek a jövőben nagyobb mértékben vegyenek részt a foglalkoztatásban. Ezért az új szabályok szerint a jelenlegi segélyezettek az alábbi két csoportra válnának szét:

• rendszeres szociális segélyben részesülők:

- szociális helyzetüknél fogva (jövedelmi, vagyoni körülmények) szociális ellátásra jogosultak, de
- munkavégzésre nem kötelezhetők, mivel
 - betöltötték az 55. életévüket,
 - 3 vagy több gyermeket háztartásukban egyedül nevelnek,
 - egészségi állapotuk miatt munkavégzésre alkalmatlanok, a jelenlegi jogszabályi feltételek szerint egészségkárosodott személynek minősülnek [a főszabály alapján egészségkárosodásuk az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet (ORSZI) szakvéleménye szerint eléri az 50 %-ot és biztosítási ellátásra nem jogosultak], vagy
 - az önkormányzat rendeletében foglalt feltételek miatt nem munkaképesek (pl. családi és egyéb körülményeikre tekintettel, vagy mivel olyan közérdekű önkéntes tevékenységet végeznek, mely alapján mentesülnek a munkavégzési kötelezettség alól),
- a családsegítő központokkal történő együttműködésre kötelezettek, melynek elsődleges célja a szociális, családi problémáik megoldása, társadalmi reintegrációjuk, illetve a közfoglalkoztatási támogatásban részesülők csoportjába való átkerülés elősegítése (személyre szabott beilleszkedési program határozza meg ennek eszközeit, pl. életmódot formáló foglalkozáson, tanácsadáson való részvétel, stb.).

• **közfoglalkoztatási támogatásban részesülők:**

- szociális helyzetüknél fogva szociális ellátásra jogosultak,
- munkavégzésre kötelezhetőek (vagy – bár betöltötték az 55 életévüket, illetve 3 vagy több gyermeket nevelnek a háztartásukban egyedül – saját döntésük alapján munkát kívánnak végezni),
- elsősorban közfoglalkoztatásban (meghatározott csoportjuk – 35 éven aluli, az alapfokú oktatás 8. évfolyamát nem elvégzett személyek – képzésben) való részvételre kötelezettek,
- a munkavégzés (munkaviszony) időtartama alatt munkabérben részesülnek, a munkában nem töltött időszak alatt pedig az új ellátási formaként bevezetendő közfoglalkoztatási támogatásra jogosultak,
- álláskeresőnek minősülnek,
- az állami foglalkoztatási szolgálattal (ÁFSZ) való együttműködésre kötelezettek,
- az ÁFSZ által nyújtott munkaerőpiaci szolgáltatásokat vehetnek igénybe (ha olyan munkaerőpiaci képzésben vagy programban vesznek részt, amelyhez az Ft. szerinti pénzbeli ellátás nem kapcsolódik, úgy a közfoglalkoztatási támogatás illeti meg őket).

Az ellátási rendszerbe való bekerülés jogosultsági szabályai mindkét ellátási forma esetén a jelenlegi segélyezési szabályokkal azonosan kerülnének meghatározásra, az ellátásra jogosultak köre nem változna. Az ellátások bármelyikére a jövőben is csak az jogosult,

- akinek az álláskeresési ellátásra való jogosultsága lejárt, vagy előzetes együttműködési kötelezettséget teljesített,
- aki emellett a számára előírt együttműködést vállalja, valamint
- a jövedelmi, vagyoni feltételeknek megfelel.

A két csoport nem statikus állomány, élethelyzettől függően az **átjárhatóságot** biztosítani kell, elsősorban a rendszeres szociális segélyezés törvényi feltételeinek bekövetkezésével, illetve az egészségi állapot felülvizsgálatával. Sor kerülhet a rendszeres szociális segélyre jogosultak köréből a közfoglalkoztatási támogatásra jogosultak körébe való átkerülésre is.

Az új rendszer bevezetése megköveteli a jelenlegi szabályok szerinti álláskeresési támogatás kiegészítésére vonatkozó szabályozás felülvizsgálatát. Aki jelenleg akként részesül álláskeresési támogatásban, hogy annak összegét a rendszeres szociális segély egészíti ki, hasonló helyzetben van, mint a jövőben közfoglalkoztatási támogatásban részesülő személyek. Mivel az álláskeresési segély összege jelenleg a minimálbér 40%-a, amely nagyságrendileg megegyezik a közfoglalkoztatási támogatás javasolt összegével (ld. 2.3 pont), az álláskeresési támogatás kiegészítésének elvi indoka megszűnik. Ugyanakkor esetükben a közfoglalkoztatásban való részvétel előírása nem volna indokolt, mert gátolná az aktív álláskeresést, csökkentve a tartós újra-elhelyezkedés esélyét. Így az álláskeresési támogatásban részesülők segélyezési juttatására vonatkozó szabályozás hatályon kívül helyezendő.

• **képzésben való részvételre kötelezett, közfoglalkoztatási támogatásban részesülők:**

Speciális együttműködési szabály előírására kerül sor a 35 év alatti fiatal ellátottak részére. Esetükben a segélyezetti életforma kialakulásának megelőzése, munkaerőpiaci helyzetük javítása csak a képzettségi szintjük emelésétől várható. Így számukra nem a közfoglalkoztatásban, hanem a képzésben való részvétel lenne az elsődleges.

Az általános iskola 8. évfolyamát el nem végzettek esetében a közoktatásban való részvétel kötelezően a közfoglalkoztatásban való részvétel helyébe lép. A többiek számára valamely szakképzettség megszerzése lenne az ajánlott cél amellet, hogy a

közfoglalkoztatásban való részvétel mellett is dönthetnek. A 8. osztály elvégzésének kötelezettsége törvényben kerülne rögzítésre, míg egyéb esetben az ÁFSZ-szel való együttműködés keretében a munkaügyi központok döntenének a beiskolázás feltételeiről.

A szakmával rendelkező és álláskeresőként nyilvántartott személyek esetében fel kell mérni a tanult szakma ismeretét, a gyakorlati időt, a szakmai gyakorlatot, valamint a szakma piacképességét. E résztvevők számára (a munkaerőpiacon keresett szakmák esetében) ismeretfelújító képzést és munkatapasztalat szerzést célzó foglalkoztatást kell szervezni. E feladat megvalósítására a regionális munkaügyi központokkal együttműködve a Regionális Képző Központokat kell megbízni.

A közfoglalkoztatási támogatás folyósításának megkezdése és a képzésbe történő bekapcsolódás közötti időszak alatt – ha ez 30 napot meghaladó – az általános szabályok szerint munkavégzési kötelezettség terhelné őket.

A közfoglalkoztatás szabályai

- **A közfoglalkoztatás jogi jellege:**

A jelenlegi közfoglalkoztatási formák egyszerűbbé válnak azáltal, hogy az önkormányzatok által szervezett közhasznú foglalkoztatás megszűnik (az egyéb nonprofit szervezetek továbbra is szervezhetnek közhasznú foglalkoztatást), az új szabályozás a jelenlegi közcélú munka, illetve közmunka szabályainak alapulvételével történik majd.

- **A közfoglalkoztatás időtartama:**

Tekintettel arra, hogy a közcélú foglalkoztatás célja a munkaképesség fenntartása és fejlesztése, ezért célszerű a több hónapig tartó, folyamatos foglalkoztatás megszervezése. Ezt szervezési szempontok is alátámasztják.

- **Közfoglalkoztatási terv:**

A települési önkormányzat a közfoglalkoztatás megvalósítása érdekében évente január 31-ig közfoglalkoztatási tervet készít az ÁFSZ-szel egyeztetve, az álláskeresési megállapodásokkal való összehangolás biztosítása érdekében.

A közfoglalkoztatási terv tartalmazza a közfoglalkoztatási támogatásban részesülő személyek képzettség szerinti összetételét, azon közfeladatok (kötelező állami és önkormányzati, továbbá az önkormányzat által önként vállalt feladatok) megjelölését és ütemezését, amelyet részben vagy egészben a közfoglalkoztatás révén kíván ellátni, továbbá az ellátásukhoz szükséges létszámot és a közfoglalkoztatás finanszírozására rendelkezésre álló forrásokat.

Az ÁFSZ információt ad a képzési és munkaerőpiaci programokra vonatkozó egyéb lehetőségekről, melyek szintén a közfoglalkoztatási terv részét képezik.

- **A közfoglalkoztatás megszervezése:**

A közfoglalkoztatás megszervezése az önkormányzat feladata. A közfoglalkoztatás megszervezésének kötelezettségét az önkormányzat társulás útján vagy más általa kijelölt illetőleg e célra alapított szervén keresztül is teljesítheti.

- **A közfoglalkoztatás egyszerűsített munkajogi szabályai és csökkentett adminisztrációja:**

A közfoglalkoztatásban való részvételre a közfoglalkoztatási támogatásban részesülő személlyel az önkormányzat a Munka Törvénykönyve hatálya alá tartozó munkaviszonyt létesít, az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatás helyébe lépő külön, egyszerűsített (elektronikus), határozott időre szóló munkaszerződés megkötésével, és az ahhoz kapcsolódó egyszerűsített (elektronikus) társadalombiztosítási, adózási bejelentési kötelezettségek teljesítésével. Ennek szabályozása történhet akár a Munka Törvénykönyvében, akár – speciális rendelkezések beiktatásával – az alkalmi munkavállalásról szóló törvényben.

- **Orvosi vizsgálat:**

A közfoglalkoztatás megkezdéséhez a foglalkozás-egészségügyi vizsgálatra kötelezés a hatályos szabályok alapján ugyanolyan módon szükséges, mint valamennyi szervezett munkavégzés esetében, az adott munkakör egészségügyi feltételeinek való megfelelés érdekében. Ha a közfoglalkoztatás keretében hosszabb időtartamig történik a foglalkoztatás, akkor a munkaalkalmassági vizsgálatok elvégzése a jelenlegihez képest nem jelent többletterhet. A munkaköri alkalmasság rugalmasabb véleményezése lenne célszerű azokban az esetekben, amikor egy éven belül több alkalommal ugyanazon munkakörben vesz részt az érintett személy közfoglalkoztatásban. Ezt úgy lehetne megvalósítani, ha a foglalkozás-egészségügyi szakvélemény meghatározott munkakörre, meghatározott időtartamig lenne érvényes. Ehhez a foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok jogszabályban előírt rendjét meg kell változtatni. A keresőképesség elbírálása továbbra is a háziorvos feladatköre. Felülvéleményezésre irányadók a jelenleg hatályos rendelkezések.

- **Együttműködési kötelezettség az állami foglalkoztatási szervvel:**

A közfoglalkoztatási támogatásban részesülő személyt az állami foglalkoztatási szerv – külön eljárásrend alapján – „közfoglalkoztatási támogatásban részesülő regisztrált álláskeresőként” (külön kóddal ellátva) nyilvántartásba veszi, majd álláskeresési megállapodást köt vele. Az álláskeresési megállapodásban rögzítik az érintett jogait, kötelezettségeit, valamint meghatározzák – közfoglalkoztatási tervben foglaltakkal összhangban – azokat a szolgáltatásokat, képzést, programban történő részvételt, vagy egyéb foglalkoztatást elősegítő támogatást, amelyet a kirendeltség az álláskeresőnek nyújt elhelyezkedése elősegítése érdekében. Meghatározzák továbbá az álláskeresőnek a kirendeltségnél történő jelentkezési gyakoriságát is.

Képzésben, munkaerőpiaci szolgáltatásban, vagy programban történő részvétel esetén a közfoglalkoztatási támogatást továbbra is folyósítani kell az ebben részesülő személy részére.

Az érintett személy foglalkoztatására az önkormányzati közfoglalkoztatási igények és az érintett álláskeresési megállapodásában foglaltak összehangolása alapján kerül sor, ami feltételezi az önkormányzat és az ÁFSZ folyamatos együttműködését.

- **Társadalombiztosítási következmények:**

A közfoglalkoztatásban részt vevő személy a társadalombiztosítás természetbeni és pénzügyi ellátásainak teljes körére jogosulttá válik.

A közfoglalkoztatás jogszerző időnek számít a nyugdíj és az álláskeresői járadék szempontjából is.

• **Szankciók:**

Ha a közfoglalkoztatási támogatásban részesülő személy az **együttműködési kötelezettségét** megszegi, az ÁFSZ kirendeltsége törli az álláskereső nyilvántartásából. Ha az együttműködés keretében a jelentkezési kötelezettségének – felszólítás ellenére – nem tesz eleget, vagy ha a számára felajánlott megfelelő állást (ideértve a közfoglalkoztatást is), képzést, valamint az elhelyezkedése érdekében felajánlott munkaerőpiaci szolgáltatást és munkaerőpiaci programban történő részvételt nem fogadja el, akkor átmeneti időre törölni kell a nyilvántartásból. Újbóli nyilvántartásba vételére a csak a törléstől számított 60 nap elteltével kerülhet sor. Az álláskereső nyilvántartásból történő törlés az ellátás megszüntetését vonja maga után.

Fekete foglalkoztatás esetén:

Ha a bejelentés nélküli foglalkoztatást a munkaügyi ellenőrzés során hozott jogerős határozat megállapítja, azonos szankciót célszerű alkalmazni a rendszeres szociális segélyben részesülők, illetve a közfoglalkoztatásban (képzésben) való részvételre kötelezettek esetében.

Az előbbi személyi kört érintően a fekete munkavégzés megállapítása esetén több lépcsős szankció javasolható. Első alkalommal figyelmeztetésre, második alkalommal pedig a rendszeres szociális segély 3 hónapra történő szüneteltetésére kerül sor.

Amennyiben közfoglalkoztatásban (képzésben) való részvételre kötelezett személy esetében kerül sor a fekete munkavégzés megállapítására, akkor első alkalommal a figyelmeztetés mellett szigorúbb együttműködésre (pl. gyakoribb jelentkezésre) kötelezik, második alkalommal pedig – szintén 3 hónapra – felfüggesztésre kerül a támogatás folyósítása.

Harmadik alkalommal mindkét esetben az ellátás megszüntetése a jogkövetkezmény.

Emellett megmaradnának a segély keresőtevékenység folytatása melletti jogosulatlan felvételéhez jelenleg is kapcsolódó visszafizetési, megtérítési kötelezettséget előíró szankciók is.

2.3 Az ellátások összege

A rendszeres szociális segély megállapításának jelenlegi szabályai nem módosulnának, vagyis továbbra is a család összetételének és jövedelmének figyelembe vételével történne az ellátás összegének megállapítása. A segély összege – a család fogyasztási egységeihez viszonyított arány figyelembevételével – továbbra is a nyugdíjminimum 90 %-áig egészítené ki a család összjövedelmét, és felső határa a mindenkori nettó minimálbér maradna.

A közfoglalkoztatási támogatás havi összege viszont rögzített lenne, a család összetételétől, jövedelmétől függetlenül az öregségi nyugdíj legkisebb összegével (2008-ban 28.500 Ft) egyezne meg. (Természetesen a munkavégzéssel töltött napokra nem támogatás, hanem munkabér járna, amelyet a minimálbérrre vonatkozó szabályok betartásával kell megállapítani).

A segély célirányos felhasználása érdekében a védelembe vett gyermekekre tekintettel a segély összegének gyermekenkénti aránya 20%-ra, összességében pedig 60%-ra kerül felemelésre.

2.4 Ösztönzők, támogatások

- **A segély továbbfolyósítása:** a jelenlegi szabályozás szerint, ha a rendszeres szociális segélyben részesülő személy elhelyezkedik, a segély részösszegét részére – 6 hónapig – továbbra is folyósítják, annak elhelyezkedést ösztönző hatása okán. Ezen szabályozás fenntartása oly módon indokolt, hogy mind a rendszeres szociális segélyezett, mind a közfoglalkoztatási támogatásban részesülő esetén a közfoglalkoztatási támogatás összegének 50, illetőleg 25%-a kerülne továbbfolyósításra.

- **Járulékkedvezmény (START Régió kártya):**

A támogatás célja, hogy a munkáltatókat arra ösztönözze, hogy a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben élő, és közfoglalkoztatási támogatásban részesülő személyeket foglalkoztassanak. Az új kedvezmény célcsoportja jelentős mértékben átfed a START Extra kedvezmény célcsoportjával, ezért a támogatás a START Extra kedvezményt kiegészítő támogatásként valósul meg. Ehhez szükséges a kedvezményezett kör kiegészítése, valamint a törvény felhatalmazása alapján a leghátrányosabb helyzetű térségekben élő, és közfoglalkoztatási támogatásban részesülők esetében kiegészítő támogatást nyújtó munkaerő-piaci program indítása. A kiegészítő támogatás a START Extra kedvezményhez képest többletfeltételeket támaszt a munkáltatóval szemben: egyrészt létszámnövelést, másrészt tartósabb foglalkoztatást vár el. A program keretében a START Extra kártyával rendelkező, a kártya kiállítását megelőzően közfoglalkoztatási támogatásban részesülő regisztrált álláskeresőket foglalkoztatók lehetőséget kapnak a START Extra által biztosított első éves kedvezmény (teljes járulékmentesség) kibővítésére további 2 évre, a foglalkoztatás megkezdésétől számított legfeljebb 3 évig, feltéve, hogy a munkáltató határozatlan időre szóló munkaszerződést köt és ez alapján legalább 3 éves időtartamú foglalkoztatást vállal. A munkaadó a kedvezményt csak a mindenkor hatályos legkisebb munkabér kétszeresének mértékéig érvényesítheti.

A kiegészítő kedvezmény az első évben teljes egészében a START Extra program költségvetési forrásaiból kerül finanszírozásra, a második évben a START Extra által nyújtott kedvezményt egészíti ki a Munkaerőpiaci alap (MPA), a harmadik évben kizárólagosan MPA forrásokból kerül megtérítésre a fix összeg a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai számára.

2.5 Foglalkoztatási és szociális nyilvántartás, adatszolgáltatás

Egységes nyilvántartás létrehozását indokolja az a körülmény, hogy a közfoglalkoztatási támogatásban részesülő személyeket álláskeresőként regisztrálja az ÁFSZ, és e személyek egyúttal az önkormányzatok által szervezett közfoglalkoztatásra kötelezettek. Ennek a két eszköznek az összehangolását biztosítja egy olyan naprakész nyilvántartás, amelybe mind az ÁFSZ, mind az önkormányzat bejegyzi a programokban, képzésben, foglalkoztatásban való részvételt. Ezzel folyamatosan figyelemmel kísérhető lesz az együttműködési kötelezettség teljesítése is. A nyilvántartásban célszerű a rendszeres szociális segélyre jogosultak meghatározott körét is szerepeltetni, hiszen ebből a körből várható, hogy bizonyos személyek átkerülhetnek a közfoglalkoztatási támogatásban részesülők közé. A

nyilvántartás jogi feltételeit törvényben kell megteremteni. Működtetése pedig a technikai feltételek megteremtésén túl az igazgatási szervek munkatársainak felkészítését is igényli.

A fekete munka szankcionálását szolgálja az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség (OMMF) szerveinek adatszolgáltatása az ÁFSZ részére a munkaügyi ellenőrzés során fekete munka megállapítása miatti jogerős határozatban elmarasztalt munkáltatókról, valamint azokról a munkavállalókról, akik munkaviszonya kapcsán a fekete munkavégzés megállapítására került sor. Az ÁFSZ a közös adatbázison keresztül értesíti a jegyzőt a fekete foglalkoztatás megállapításának tényéről.

2.6 Források, finanszírozás

Az „Út a munkához” program elindítása, a segélyezési rendszer átalakítása a finanszírozás megváltoztatását is szükségessé teszi. Olyan rendszer kialakítására van szükség, mely többletforrás bevonása nélkül biztosítja a rendszer működtetésének pénzügyi feltételeit úgy, hogy az önkormányzatokat a foglalkoztatás megszervezésére ösztönzi.

A közfoglalkoztatást ösztönző finanszírozási eszköz a központi és az önkormányzati források különböző aránya lenne. A továbbra is rendszeres szociális segélyre jogosult mintegy 100 ezer személy esetében a központi költségvetés differenciált mértékű közvetlen támogatást biztosítana (továbbra is 90 %-ot a törvényben szabályozott esetkörben, míg 80 %-ot az önkormányzati rendeletben meghatározott személyi kört illetően), míg a bevezetésre kerülő közfoglalkoztatási támogatás esetén szintén 80 % lenne a központi forrás aránya.

A rendszeres szociális segély valamint a segélyezettek közfoglalkoztatásának (közcélu és közhasznú munkára) 2008. évi várható kiadása 93 500 millió Ft, tehát **2009. évre** – az automatizmust is figyelembe véve – **97 480 millió Ft áll rendelkezésre**.

(A részletes számításokat ld. az előterjesztés mellékletében.)

A számítások szerint az átalakítást követően a szociális segélyben, illetve közfoglalkoztatási támogatásban éves átlagban összesen 139 ezer fő részesül, a forrásigény 47,3 Mrd Ft. Mivel az érintettek jelentős hányada foglalkoztatásban vesz részt, a pénzbeli ellátás forrásai csökkenthetők és az új szabályok szerinti közfoglalkoztatásra fordíthatók.

Közfoglalkoztatásra (a munkabérek és közterheinek kifizetésére) a közcélu munka 15 Mrd Ft-os előirányzatán túl a segélykeretből 27,5 Mrd Ft csoportosítható át, ehhez kapcsolódik az MPA eddig közhasznú foglalkoztatást céljait szolgáló előirányzatából 7,5 Mrd Ft, mely a foglalkoztatáshoz kapcsolódó közterhek többletkiadását fedezné (a finanszírozás részletes konstrukcióját a melléklet mutatja be). Közcélu foglalkoztatásra tehát összesen 50,0 Mrd Ft áll rendelkezésre. Szükséges kiemelni, hogy az MPA forrásainak bevonására fokozatosan emelkedő mértékben kerül sor, ennek részleteit, a finanszírozás rendjét a melléklet 2.2 pontja tartalmazza.

Mivel a 2009. január 1-jén rendszeres szociális segélyben részesülők esetén **az új rendszerre történő átállás 3 hónap alatt fokozatosan történik**, a 2009. évi források ennek megfelelően alakulnak. Az átállás évében **az ellátásokra 50,5 Mrd Ft-ot kell biztosítani, így a segély előirányzatból 24,5 Mrd Ft csoportosítható át a**

foglalkoztatás finanszírozására, tehát közfoglalkoztatásra 47,0 Mrd Ft áll rendelkezésre.

A közcélú foglalkoztatás eddigi finanszírozási rendszerének (napi 3900 Ft költségvetési támogatás) a tényleges kiadásokhoz igazított átalakítása valósulna meg. Ily módon az önkormányzatok a részükre megállapított előirányzat keretei között a foglalkoztatás ténylegesen felmerült személyi kiadásainak (a munkabérnek és közterheinek) 95 %-át igényelnék a központi költségvetésből, míg az 5 % beépülne a pénzübeli és természetbeni szociális ellátások fedezetére biztosított állami hozzájárulásba.

Összességében a támogatási rendszer finanszírozására rendelkezésre álló 97,5 Mrd Ft-nak több mint 50 %-a szolgálna foglalkoztatási célokat az eddigi 22 %-kal szemben.

3. Az elfogadás ütemezése, átmeneti időszak a végrehajtásra

A törvényjavaslat az ütemterv szerint októberben kerül az Országgyűlés elé benyújtásra. Elfogadása december elejére, kihirdetése december közepére várható.

A rendszeres szociális segélyezési rendszer átalakítása szükségesé teszi a jelenleg ellátásban részesülők jogosultságának felülvizsgálatát, annak eldöntését, hogy ki melyik csoportba fog tartozni. Ez egyben azt is jelenti, hogy a jelenleg érvényben lévő beilleszkedési programokat le kell zárni és új együttműködésre kell kötelezni az érintetteket. Tekintettel arra, hogy ez közel 200 ezer fő jogosultságának felülvizsgálatát jelenti, megfelelő átmeneti időszakot kell biztosítani a munka elvégzésére. Emellett az önkormányzatoknak helyi rendeleteik módosításáról, valamint a közfoglalkoztatási terv elkészítéséről is gondoskodniuk kell.

Ebből adódóan az elfogadott törvény 2009. január 1-jétől csak az új belépőkre alkalmazható, a 2008. decemberében szociális segélyben részesülők esetében pedig 3 hónapos átmeneti időszak biztosítása indokolt a végrehajtásra, a szükséges felülvizsgálatok elvégzésére, a rendeletek módosítására. A 2009. évi közfoglalkoztatási terv elkészítésének határidejét is indokolt január 31. helyett március 31-i időponttal meghatározni.

4. Módosítandó törvények

A program végrehajtása érdekében előreláthatóan az alábbi törvényeket kell módosítani:

- szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény [Szt.] a szociális segélyre és a közfoglalkoztatási támogatásra való jogosultság, a szankciók, továbbá a közfoglalkoztatás szabályozása érdekében;
- foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény [Flt.] az ÁFSZ eljárása, a közhasznú munka támogatása, valamint az egységes adatbázis és a közfoglalkoztatási terv szabályozása érdekében;
- munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény [Met.] az OMMF adatszolgáltatási kötelezettségével összefüggésben;
- az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatásról és az ahhoz kapcsolódó közterhek egyszerűsített befizetéséről szóló 1997. évi LXXIV. törvény az AM könyves foglalkoztatás helyébe lépő egyszerűsített munkaszerződés szabályainak és a közcélú foglalkoztatás különös szabályainak megalkotása érdekében;

- a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvény a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben élő, és közfoglalkoztatási támogatásban részesülők foglalkoztatásához nyújtott támogatással összefüggésben.
- az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény [Art.] a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben élő, és közfoglalkoztatási támogatásban részesülők foglalkoztatásához nyújtott támogatással (a START Régió kártyával) összefüggésben.

1 számú melléklet

Számítások
az „Út a munkához” program bevezetéséhez
 (a rendszeres szociális segélyezés átalakításához)

1. Forrás és létszám alakulása**1.1 Jelenleg:**

Ellátás	Létszám (fő)*	Összeg (millió Ft)*	Forrás
rendszeres szociális segély ebből:	205 000	71 000	önkormányzati támogatás
- egészségkárosodott	9 000	2 976	
- álláskereső, továbbfolyósítás	20 000	4 514	
közcélú foglalkoztatás	15 000	15 000	önkormányzati támogatás
közhasznú foglalkoztatás	10 000	7 500	MPA
2009. évi automatizmus**	-	3 980	önkormányzati támogatás
Összesen:	230 000	97 480	

*2008 I-VIII. havi adatok alapján 2008. évben várható,

** 5 %-os nyugdíjminimum emelkedést figyelembe véve

1.2 Javaslat:

A rendelkezésre álló keret:	97,5 Mrd Ft
Közfoglalkoztatásra forrás:	(Mrd Ft)
Közcélú munka	15,0
Rendszeres szociális segélyre fordított forrásból rendelkezésre álló keret	27,5
Közhasznú foglalkoztatásra fordított forrásból rendelkezésre álló keret	7,5
Összesen	50,0

A közfoglalkoztatásra rendelkezésre álló 48,8 Mrd forrás felhasználása:

A fenti keretösszeg mintegy 66 000 fő egész éves *6 órás foglalkoztatására elegendő* 73 000 forintos minimálbéren és 50 %-os mértékű járulékokkal számolva ($54\,750 \times 1,135 \times 12 = 745\,695$) + ($1\,000 \times 12 = 12\,000$) = 757 695

Szociális segélyezésre és közfoglalkoztatási támogatásra fordítandó forrás	(Mrd Ft)
Összes forrás:	97,5
Közfoglalkoztatásra:	50,0
Pénzbeli ellátásokra:	47,5

1.3 Az „Út a munkához” programban résztvevők létszámának várható alakulása

Összes létszám (fő):	230.000
Rendszeres szociális segélyre jogosultak (egészségkárosodott, 55 év felett, illetve 3 vagy több gyermekkel egyedül élő, önkormányzat által mentesített)	100.000
Közfoglalkoztatásra kötelezettek <u>elvi</u> létszáma:	130.000
Ebből	
• átképzésben résztvevő	15.000
• kiegészítő jellegű segély megszűnése miatt kikerülők	5.000
• együttműködést nem vállalók	5.000
Közfoglalkoztatásra kötelezettek <u>potenciális</u> létszáma	105.000
Ebből	
• akiknek az önkormányzat nem tud közfoglalkoztatást szervezni	19.000
• a nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedők (továbbfolyósításban részesülnek)	20.000
Közfoglalkoztatásra kötelezettek forrással fedezett <u>várható</u> létszáma	66.000

Akiknek az önkormányzat nem tud közfoglalkoztatást biztosítani, azok részére közfoglalkoztatási támogatást folyósítanak. A közfoglalkoztatottak és az újfajta ellátásban részesülők köre az év során a foglalkoztatási tervben, álláskeresői megállapodásban foglaltak szerint változhat.

2. Finanszírozási szabályok

2.1 Központi költségvetés

a) Rendszeres szociális segély

Jelenleg:

A kifizetett segély 90 %-át a központi költségvetés kötött felhasználású előirányzatából visszaigénylik az önkormányzatok, 10%-át pedig saját költségvetésükből (normatíva) finanszírozzák.

Javaslat:

A finanszírozási arány foglalkoztatást ösztönző célú megváltoztatása:

Rendszeres szociális segély: a törvényben meghatározott esetekben 90 % központi forrás, 10 % önkormányzati költségvetés, az önkormányzat által meghatározott személyi kör esetén 80 % központi forrás, 20 % önkormányzati költségvetés

Közfoglalkoztatási támogatás: 80 % központi forrás, 20 % önkormányzati költségvetés.

b) Közcélné munka

Jelenleg:

15,0 Mrd Ft a rendelkezésre álló forrás, melyből a települések számára a segélyezés és foglalkoztatási mutatók alapján kerül előirányzat megállapításra. Az előirányzathoz napi 3900 Ft támogatás vehető igénybe.

Javaslat:

50,0 Mrd Ft a rendelkezésre álló forrás. Ebből a személyi kiadások fedezetére (bér és közterhei) az önkormányzatok a számukra meghatározott előirányzat mértékéig, a tényleges teljesítésnek megfelelő összeg 95 %-os arányában igényelhetnek forrást.

A közfoglalkoztatás szervezésével kapcsolatos humán erőforrás biztosítására az MPA nyújt támogatást az önkormányzatok/társulásaik részére központi munkaerőpiaci program keretében. Tekintettel a fokozatos átállásra, valamint arra, hogy program keretében a létszámfelvétel folyamatosan valósulhat meg, 2009. évre a foglalkoztatottak éves bérköltségének és annak járulékainak fedezetére 3 Mrd Ft kerül tervezésre az MPA költségvetésében.

2.2 Munkaerőpiaci Alap (MPA)

A bérjárulékokra az MPA a szükséges forrást oly módon tudná a költségvetésében előteremteni, hogy a „Foglalkoztatási és képzési támogatások” előirányzat a közfoglalkoztatási támogatás helyett fizetett bér járulékaival fordítandó keretösszeg mértékével csökkenne. Ez az az előirányzat, amelynek decentralizált kerete jelenleg tartalmazza a közhasznú foglalkoztatásra elkülöníthető keretrészt, így a regionális munkaügyi központok részére felosztandó decentralizált keret lenne kevesebb.

Az így felszabaduló pénzeszközt az MPA-nak az alábbiak szerint kellene biztosítania:

- Az MPA költségvetése két önálló előirányzattal bővülne, amelyek együttes összege felelne meg a háttérszámítások alapján meghatározott, a közfoglalkoztatási támogatásra jogosultak foglalkoztatása esetén fizetendő bér járulékaival összegének (7,5 milliárd Ft).
- Ennek az összegnek a fele az ún. „Közfoglalkoztatási támogatásra jogosultak bérjáruléka” elnevezésű előirányzaton jelenne meg, míg a másik fele a „Közfoglalkoztatási támogatásra jogosultak bérjáruléka tartaléka” előirányzatra kerülne.

• A „Közfoglalkoztatási támogatásra jogosultak bérjáruléka” elnevezésű előirányzat felhasználása a költségvetési befizetésre érvényes szabályok szerint, havonta 1/12 arányban történne.

• A „Közfoglalkoztatási támogatásra jogosultak bérjárulékanak tartaléka” előirányzat felhasználására oly módon kerülne sor, hogy a települési önkormányzatok az első félévet követően, legkésőbb július közepéig meghatároznák a közfoglalkoztatási támogatásra jogosultak foglalkoztatása kapcsán felmerült bérjárulékok tényleges mértékét, és ennek függvényében meghatároznák a második félév várható felhasználási összegét is.

Amennyiben a kettő összege meghaladja a bérjárulékra rendelkezésre álló előirányzat összegét, akkor a szükséges összeg a tartalékból átcsoportosításra kerülne, a fel nem használt tartalékösszeg az MPA-ban maradna. Ha ez az összeg a települési önkormányzatok adatszolgáltatása alapján nem haladja meg a bérjárulékra rendelkezésre álló előirányzatot, akkor a tartalék összege az MPA-ban maradna. Az MPA-ban maradó, fel nem használt összegekről a későbbiekben történne intézkedés.

A települési önkormányzatok az MPA által biztosított bérjárulék forrását csak abban az esetben használhatják fel, amennyiben a foglalkoztatást maguk valósítják meg és a bért a közfoglalkoztatási támogatás helyett fizetik ki.

Az MPA szempontjából jelentős, hogy a jelenleg egy jogcímen teljesített költségvetési befizetési kötelezettség – a korábbi évek gyakorlata alapján – ismét jogcímekekre bontva kerüljön meghatározásra. Az MPA költségvetésében ismételten külön-külön kellene megjelölni az álláskereső és az Szt. szerinti rendszeres segélyt igénylők ellátása, valamint foglalkoztatása céljából, és az ezzel összefüggő többletfeladatok költségeire az MPA által teljesítendő költségvetési befizetés összegét.

3. A segélyezési rendszer átalakításának létszám- és költségvetési hatásai

Megnevezés	Éves szinten		2009. évben	
	Létszám (fő)	Kiadási igény (Mrd Ft)	Átlaglétszám (fő)	Kiadási igény (Mrd Ft)
Szociális segély	100 000	37,7	111 400	41,5
Közfoglalkoztatási támogatás	19 000	6,9	16 625	6,0
Munkajövedelem melletti ellátás (továbbfolyósítás)	20 000	2,7	19 150	3,0
Önkormányzat által szervezett közcélú munka	66 000	50,0	61 700	47,0
Összesen	205 000	97,3	208 875	97,5
Közcélú munka szervezési költségei*		3,0		3,0
Mindösszesen		100,3		100,1

*Az MPA –ból központi program finanszírozza. A számítások során a szociális segély 2009. évi havi átlaga 31 450 Ft-tal, a közfoglalkoztatási támogatás 5,6 %-os nyugdíjminimum emeléssel havi 30 100 Ft-tal, a továbbfolyósítás átlaga pedig a nyugdíjminimum 37,5 %-ával, havi 11.290 Ft-tal került figyelembevételre.

A 2009. évi forrásigény számítása:

A 2009. év tényleges forrásigényének számításánál figyelembe kell venni, hogy az átállásra az önkormányzatoknak 3 hónap átmeneti idő kerül biztosításra. Ez a létszámban és a hozzá kapcsolódó költségben az alábbiakat jelenti (a számítások során azt feltételeztük, hogy a felülvizsgálatot egyenletes ütemben hajtják végre az önkormányzatok):

Rendszeres szociális segély

Jogcím	Létszám (fő)	Átlagos folyósítási idő (hónap)	Átlagösszeg (Ft/hó)	2009. évi forrásigény (Mrd Ft)
Rszs. felülvizsg.előtt	184 500	1,5	29 990	8,3
Rszs. felülvizsg. után	87 500	10,5	31 450	33,0
Rszs. álláskereső mellett	3 600	3,0	16 720	0,2
Összesen				41,5

Közfoglalkoztatási támogatás – az átmeneti 3 hónap figyelembevételével – a létszám „felfutás” figyelembevételével átlagosan 10,5 folyósítási hónappal számolva 6,0 Mrd Ft.

Munkajövedelem melletti ellátás – a 2008-ban e jogcímen ellátásban részesülők számára (16 600 fő) változatlan átlagösszeggel (19 000 Ft/hó) számolva átlagosan 3 hónap időtartamra, 2009 évben a létszám „felfutás” (20 000 fő) miatt 9 folyósítási hónappal számolva összesen 3,0 Mrd Ft.

Az "út a munkához" program keretében a rendszeres szociális segélyezés területén tervezett rendszerszerű átalakítási javaslatok

Összefoglaló táblázat

Az átalakítás szempontjai	Jelenlegi szabályozás	Javasolt szabályozás
az ellátásra való jogosultság	<p>Az ellátási rendszerbe való bekerülés jogosultsági szabályai mindkét új ellátási forma esetén a jelenlegi segélyezési szabályokkal azonosan kerülnének meghatározásra, az ellátásra jogosultak köre nem változna. Az ellátások bármelyikére a jövőben is csak az jogosult,</p> <ul style="list-style-type: none"> - akinek az álláskeresői ellátásra való jogosultsága lejárt, vagy előzetes együttműködési kötelezettséget teljesített, - aki emellett a számára előírt együttműködést vállalja, valamint - a jövedelmi, vagyoni feltételeknek megfelel. 	
az érintett személyi kör	rendszeres szociális segélyezett	<p>Kétféle új ellátás:</p> <p>I. rendszeres szociális segélyezett (szociális helyzetüknél fogva (jövedelmi, vagyoni körülmények) szociális ellátásra jogosultak, de munkavégzésre nem kötelezhető)</p> <p>II. közfoglalkoztatási támogatásban részesülő (szociális helyzetüknél fogva szociális ellátásra jogosultak, munkavégzésre (ill. az együttműködés más formáira) kötelezhetőek vagy saját döntésük alapján munkát kívánnak végezni.)</p>
I. a rendszeres szociális segély feltételrendszere	<p>Jelenleg jogosult az az aktív korú személy, aki</p> <ol style="list-style-type: none"> a) egészségkárosodott, b) vagy nem foglalkoztatott, c) vagy támogatott álláskereső, <p>feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított. A b) pont szerinti személy esetében a rendszeres szociális segély megállapításának feltétele, hogy vállalja a beilleszkedését segítő programban való részvételt.</p> <p><u>Rendszeres szociális segélyre egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult.</u></p>	<p>A jövőben jogosult az lehet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -- aki betöltötte az 55. életévét, -- 3 vagy több gyermeket saját háztartásában egyedül nevel, -- egészségi állapotuk miatt munkavégzésre alkalmatlanok, a jelenlegi jogszabályi feltételek szerint egészségkárosodott személynek minősülnek, vagy -- az önkormányzat rendeletében foglalt feltételek miatt nem munkaképesek (pl. családi és egyéb körülményeikre tekintettel, vagy mivel olyan közérdekű önkéntes tevékenységet végeznek, mely alapján mentesülnek a munkavégzési kötelezettség alól), <p>A segélyezett a családsegítő központokkal történő együttműködésre kötelezett (személyre szabott beilleszkedési program).</p> <p><u>Rendszeres szociális segélyre egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult.</u></p>
II. a közfoglalkoztatási támogatás feltételrendszere	Korábban nem létezett ez az ellátási forma	<p>Jogosultak akik szociális helyzetüknél fogva szociális ellátásra jogosultak,</p> <ul style="list-style-type: none"> - munkavégzésre kötelezhetőek (vagy – bár betöltötték az 55 életévüket, illetve 3 vagy több gyermeket nevelnek a háztartásukban egyedül – saját döntésük alapján munkát kívánnak végezni), - elsősorban közfoglalkoztatásban (meghatározott csoportjuk – 35 éven aluli, az alapfokú oktatás 8. évfolyamát nem elvégzett személyek – képzésben) való részvételre kötelezettek, - a munkavégzés (munkaviszony) időtartama alatt munkabérben részesülnek, a munkában nem töltött időszak alatt pedig az új ellátási formaként bevezetendő közfoglalkoztatási támogatásra jogosultak, - ezen idő alatt regisztrált álláskeresőnek minősülnek, - az állami foglalkoztatási szolgálattal (ÁFSZ) való együttműködésre kötelezettek, - az ÁFSZ által nyújtott munkaerőpiaci szolgáltatásokat vehetnek igénybe (ha olyan munkaerőpiaci képzésben vagy programban vesznek részt, amelyhez az FtI. szerinti pénzbeli ellátás nem kapcsolódik, úgy a közfoglalkoztatási támogatás illeti meg őket). <u>Munkavégzésre kötelezett egy családban egyidejűleg több személy is lehet, akik közfoglalkoztatási támogatásban részesülhetnek.</u>

<p>a közfoglalkoztatás rendszere</p>	<p>I. Közhasznú munka <u>Forrása:</u> a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási alaprészenek decentralizált kerete. A decentralizált keret felhasználási arányairól a regionális munkaügyi tanácsok véleményének meghallgatását követően a regionális munkaügyi központ főigazgatója dönt. A Regionális Munkaügyi Központ az önkormányzat kérelme alapján dönt a támogatás odaítéléséről.</p> <p>II. Közcéli munka A munkanélküli ellátásból kikerült aktív korú munkával nem rendelkezők részére az önkormányzatok közcéli munkát szerveznek A közcéli munka alatt a helyi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladat ellátását kell érteni, amelyről a települési önkormányzat gondoskodik.</p> <p><u>Forrása:</u> Munkaerőpiaci Alap biztosítja a költségvetési törvényben előírt befizetési kötelezettség teljesítésével.</p> <p>III. Közmunka programok<u>Forrása:</u> költségvetési előirányzat, MPA, ill. egyes tárcák fejezeti előirányzata, amely közfeladatok ellátásának elősegítését, illetve a Kormány által meghatározott cél elérésére irányuló program végrehajtását célozzák.</p>	<p>Az önkormányzatok által szervezett közhasznú foglalkoztatás megszűnik (a nonprofit szervezetek továbbra is szervezhetnek közhasznú foglalkoztatást), az új szabályozás főleg a jelenlegi közcéli munka elnevezés megtartása mellett a közhasznú munkához közelítő szabályrendszer alapulvételével történik.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A közfoglalkoztatásban való részvételre a közfoglalkoztatási támogatásban részesülő személlyel az önkormányzat munkaviszonyt létesít, egyszerűsített (AM könyv helyébe lépő új szabályok szerinti elektronikus), határozott időre szóló munkaszerződés megkötésével, és az ahhoz kapcsolódó egyszerűsített (elektronikus) társadalombiztosítási, adózási bejelentési kötelezettségek teljesítésével. • Orvosi vizsgálat: a foglalkozás-egészségügyi szakvélemény meghatározott munkakörre, meghatározott időtartamig lenne érvényes. Nem kell újra igényelni, ha megszakításokkal többször végez közmunkát az egyén! Felülvéleményezésre irányadók a jelenleg hatályos rendelkezések. <ul style="list-style-type: none"> • Együttműködési kötelezettség az állami foglalkoztatási szervvel: Az ÁFSZ a „közfoglalkoztatási támogatásban” részesült regisztrált álláskeresőként nyilvántartásba veszi, és álláskeresői megállapodást köt vele. Az álláskeresői megállapodásban rögzítik azokat a szolgáltatásokat, képzést, programban történő részvételt, vagy egyéb foglalkoztatást elősegítő támogatást, amelyet a kirendeltség az álláskeresőnek nyújt elhelyezkedése elősegítése érdekében. • Az együttműködésre kötelezett csak a közfoglalkoztatási támogatás folyósítása idején számít regisztrált álláskeresőnek. • Az ÁFSZ számára olyan érdekeltségi kerül kialakításra, mely a közfoglalkoztatási támogatáson töltött időszak minimalizálására ösztönöz. • A közfoglalkoztatásban részt vevő személy a társadalombiztosítás természetbeni és pénzbeli ellátásainak teljes körére jogosulttá válik. A közfoglalkoztatás jogszerző időnek számít a nyugdíj és az álláskeresői járadék szempontjából is.
<p>a közfoglalkoztatás , illetve a foglalkoztatás tervezése</p>	<p>Korábban nem alakult ki koherens rendszere a közfoglalkoztatás tervezésének:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I. Közhasznú munkák esetében a regionális munkaügyi tanácsok véleményének meghallgatásával a regionális munkaügyi központ főigazgatója dönt a forrás nagyságáról. A regionális munkaügyi központok főigazgatói döntenek a támogatás odaítéléséről. • II. Közcéli munkák esetében az önkormányzat autonóm módon tervezi meg közcéli munkára fordítható forrásainak felhasználását. • III. Közmunka esetében a Szociális és Munkaügyi Miniszter a Közmunka Tanács előterjesztésére dönt a kiírásra kerülő közmunka pályázatokról és az SZMM koordinálja a pályázati rendszert. 	<p>A közfoglalkoztatási tervezés egymásra épülő hierarchikus rendszerét kívánjuk kialakítani:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A közfoglalkoztatási terv elkészítése a települési önkormányzatok feladata. A közfoglalkoztatás tervezésének kötelezettségét az önkormányzat társulás útján vagy más általa kijelölt, illetőleg e célra alapított szervezeten keresztül is teljesítheti. A kistérségi szintű tervezést ösztönzők bevezetésével is elő kívánjuk segíteni. • A többcéli kistérségi társulások tag önkormányzatai a munkaügyi kirendeltség koordinációja mellett kistérségi partnereik bevonásával (HVI, Foglalkoztatási Paktumok, Leader Közösség, Helyi Gazdaságfejlesztő Alapítvány, Fejlesztési Hálózat szakemberei stb) évente január 31-ig a közfoglalkoztatási tervekkel összehangolják a kistérségi egyéb foglalkoztatási lehetőségeket. Ehhez figyelembe veszik az ÚMFT, ÚMVP tárgyevi kistérségben tervezett fejlesztéseit és azok várható munkaerőigényét, a helyi vállalkozások várható munkaerőigényét, a kistérségben indítani tervezett képzési programokat stb. <p>A regionális munkaügyi központ kirendeltségei fentiek alapján elkészítik a személyre szabott integrációs tervet, mely az álláskeresői megállapodásban jelenik meg.</p> <p>A regionális munkaügyi központok főigazgatói gondoskodnak a közfoglalkoztatási támogatásban részesülők ezen támogatáson töltött időszakának minimalizálásáról.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az Országos Foglalkoztatási Paktum felügyeli a Nemzeti Közfoglalkoztatási Terv, illetve Foglalkoztatási Terv tervezésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatokat.

<p>a közfoglalkoztatás szervezés</p>	<p>Jelenleg - a forráselosztásnak megfelelően – a közfoglalkoztatás szervezését az alábbi szervezetek végzik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • önkormányzatok • önkormányzati társulások • az SZMM által kiírt pályázatok kedvezményezettjei (KHT-k, önkormányzatok és társulásaik, költségvetési szerv) 	<p>A közfoglalkoztatás szervezésének kereteit a jövőben a Nemzeti Közfoglalkoztatási Program határozza meg.</p> <p>Az önkormányzatok - a Kistérségi Közfoglalkoztatási Programban meghatározottak szerint - közcélú munkára, illetve segélyezésre fordítható forrásaik terhére közcélú munkát szerveznek. Az állam ebben segítséget nyújt az alábbiak szerint:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3000 közfoglalkoztatás szervezőt biztosítunk az önkormányzatoknak (arányosan, a rendszeres szociális segélyezettek és az álláskereső területi megoszlásának megfelelően!) • Az önkormányzatok, kistérségenként - állami szerepvállalással és támogatással, legalább a 47 leghátrányosabb helyzetű kistérségben –, Közfoglalkoztatás-szervező Non-Profit Kft.-t hozhatnak létre, amely az alábbi feladatokat látja el: <ul style="list-style-type: none"> o közcélú munka szervezése o kapcsolattartás a kistérség piaci szereplőivel, a munkaadókkal, o álláshely feltárás, munkaerő kölcsönzés. <p>A Non-profit Kft. munkáját a helyi munkaügyi kirendeltség is segíti. A Közmunka szervezés keretei nem változnak.</p> <p>A Nemzeti Közfoglalkoztatási Programban foglaltak szerint célzottabbá, koordináltabbá válik a stratégiai közszolgáltató költségvetési szervek szerepe a közfoglalkoztatásban. (Közútkezelő Kht, MÁV Zrt, stb.)</p>
<p>a szankciórendsze r</p>	<p>A segély keresőtevékenység folytatása melletti jogosulatlan felvételéhez jelenleg is léteznek visszafizetési, megtérítési kötelezettséget előíró szankciók.</p> <p>Ha a rendszeres szociális segélyben részesülő személy a segély folyósításának időtartama alatt együttműködési kötelezettségét megszegi, akkor</p> <ul style="list-style-type: none"> • legfeljebb 6 hónapig 75%-os mértékben kell folyósítani a segély összeget; • az együttműködési kötelezettség súlyos vagy két éven belül történő ismételt megszegése esetén a rendszeres szociális segélyt meg kell szüntetni. (a felajánlott és megfelelő munkalehetőséget nem fogadja el, vagy ha a közfoglalkoztatást a munkáltató rendkívüli felmondással szüntette meg) 	<p>Együttműködési kötelezettség megszegése: közfoglalkoztatási támogatásban részesülő személy az együttműködési kötelezettségét megszegi, az ÁFSZ kirendeltsége törli az álláskereső nyilvántartásából ez az ellátás megszüntetését vonja maga után.</p> <p>Fekete foglalkoztatás: Azonos szankciót célszerű alkalmazni a rendszeres szociális segélyben részesülő, illetve a közfoglalkoztatásban (képzésben) való részvételre kötelezettek esetében.</p> <p>RSZS esetén több lépcsős szankció javasolható:</p> <ul style="list-style-type: none"> • első alkalommal figyelmeztetésre, • második alkalommal a rendszeres szociális segély 3 hónapra történő szüneteltetése. <p>Közfoglalkoztatásban (képzésben) való részvételre kötelezett személy esetében:</p> <ul style="list-style-type: none"> • első alkalommal figyelmeztetés és szigorított együttműködési kötelezettség, • második alkalommal 3 hónapra felfüggesztésre kerül a támogatás folyósítása. <p>Harmadik alkalommal mindkét esetben az ellátás megszüntetése a jogkövetkezmény.</p> <p>Emellett megmaradnának a segély keresőtevékenység folytatása melletti jogosulatlan felvételéhez jelenleg is kapcsolódó visszafizetési, megtérítési kötelezettséget előíró szankciók is.</p>
<p>az ellátások összege</p>	<p>A család összetételének és jövedelmének figyelembe vételével történik az ellátás összegének megállapítása. A rendszeres szociális segély összege – a család fogyasztási egységeihez viszonyított arány figyelembevételével - a nyugdíjminimum 90 %-áig egészíti ki a család összjövedelmét, felső határa a mindenkori nettó minimálbér.</p>	<p>A rendszeres szociális segély megállapításának jelenlegi szabályai nem módosulnának. A közfoglalkoztatási támogatás havi összege viszont rögzített lenne, a család összetételétől, jövedelmétől függetlenül az öregségi nyugdíj legkisebb összegével (2008-ban 28.500 Ft) egyezne meg.</p> <p>(Természetesen a munkavégzéssel töltött napokra nem támogatás, hanem munkabér járna, amelyet a minimálbérre vonatkozó szabályok betartásával kell megállapítani).</p>
<p>ösztönzők</p>	<p>Ha a rendszeres szociális segélyben részesülő személy elhelyezkedik, a segély részösszegét részére – 6 hónapig –továbbra is folyósítják. Start, Start Extra (az 1. évben teljes járulégmentesség) és Start Plusz járulékkedvezmények.</p>	<p>A rendszeres szociális segélyezett, és a közfoglalkoztatási támogatásban részesülő esetén a közfoglalkoztatási támogatás összegének 50, illetőleg 25%-a kerülne továbbfolyósításra, ha a segélyezett/támogatott elhelyezkedik.</p> <p>A START Extra által biztosított első éves kedvezmény (teljes járulégmentesség) kibővítésére további 2 évre.</p>